

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ

พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงกรอบมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน ประกอบกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานอาชีพ หรือตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะที่กำหนดจากมาตรฐานอาชีพ ประกอบด้วยหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี

“ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ” หมายความว่า คุณวุฒิการศึกษาวิชาชีพสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี

“หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง” หมายความว่า หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพที่มีสมรรถนะอย่างน้อยหนึ่งหน่วยสมรรถนะ หรือมาตรฐานอาชีพ หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น และมีระยะเวลาในการเรียนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง หรือขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละอาชีพ

“หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี” หมายความว่า หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพที่กำหนดสมรรถนะอาชีพตามสาขาอาชีพและระดับคุณวุฒิวิชาชีพ โดยมีระยะเวลาการเรียน ๑ ปีการศึกษา หรือขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละอาชีพ

“สถานศึกษา” หมายความว่า วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐและเอกชน ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ รวมถึงวิทยาลัยในสถาบันการอาชีวศึกษา

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการอาชีวศึกษา และสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร

“ครูผู้สอน” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้และเสริมประสบการณ์แก่ผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

“ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ” หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในสาขาอาชีพนั้น ๆ

“ครูฝึกในสถานประกอบการ” หมายความว่า บุคลากรในสถานประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งทำหน้าที่สอนและฝึกอาชีพให้กับผู้เรียนในสถานประกอบการ

“ผลการเรียน” หมายความว่า ผลการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคลด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ที่ได้จากการศึกษาซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร แต่มีระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนน ผลการเรียนหรือคำนวณแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยการศึกษา ฝึกอบรม ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

“ความรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดจากการเรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษาหรือสถาบัน หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา

“ประสบการณ์ของบุคคล” หมายความว่า ความสามารถและหรือสมรรถนะของบุคคล ที่สั่งสมไว้จากการศึกษาด้วยตนเอง ประสบการณ์จากการทำงาน การฝึกอบรม การฝึกอาชีพ การสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยและนวัตกรรม

“ประสบการณ์การประกอบอาชีพ” หมายความว่า ความสามารถและหรือสมรรถนะทางอาชีพ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ๆ

“การโอนผลการเรียน” หมายความว่า การนำผลการเรียนรายวิชาจากสถานศึกษาเดียวกัน หรือต่างสถานศึกษาในระดับการศึกษาเดียวกัน มาขอโอนผลการเรียนเพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสม

“การเทียบโอนผลการเรียน” หมายความว่า การนำผลการเรียนรายวิชาจากสถานศึกษา เดียวกันหรือต่างสถานศึกษาในระดับการศึกษาเดียวกันหรือระดับการศึกษาที่เทียบเท่า มาขอเทียบโอน เพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสม

“การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์” หมายความว่า การนำความรู้และประสบการณ์ ความสามารถและหรือสมรรถนะที่สั่งสมไว้จากการศึกษาด้วยตนเอง ประสบการณ์จากการทำงาน ประสบการณ์การประกอบอาชีพ การฝึกอบรม การฝึกอาชีพ การสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการวิจัยและนวัตกรรมมาขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา เพื่อขอยกเว้น การเรียนรายวิชาหรือส่วนหนึ่งของรายวิชา โดยมีกรนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อการสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตร

“การเทียบโอนประสบการณ์ของบุคคล” หมายความว่า การนำประสบการณ์ของบุคคล มาขอเทียบกับเนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรเพื่อให้ได้หน่วยกิต โดยแสดงหลักฐานของการมีประสบการณ์เพื่อรับการประเมินเทียบโอนประสบการณ์กับรายวิชาในหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“การเทียบโอนสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิ อ่างอิงอาเซียน มาตรฐานอาชีพระดับสากล” หมายความว่า การนำระดับสมรรถนะตามระดับ มาตรฐานอาชีพมาขอเทียบกับเนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรเพื่อให้ได้หน่วยกิต โดยแสดงหลักฐานการรับรองการผ่านการประเมินรับรองสมรรถนะบุคคลตามระดับและมาตรฐานอาชีพ หรือหน่วยสมรรถนะหรือเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นเพื่อรับการประเมินเทียบโอนประสบการณ์กับรายวิชา ในหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า การนำผลลัพธ์การเรียนรู้ ในระดับการศึกษา ที่เทียบเท่าหรือไม่ต่ำกว่าระดับการศึกษาที่ขอเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้มาขอเทียบกับรายวิชา ในหลักสูตร เพื่อให้ได้หน่วยกิต ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

“กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่สถานศึกษา จัดให้กับผู้เรียน โดยเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากการฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถาน ประกอบการ การฝึกภาคสนาม หรือการทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ

ข้อ ๕ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ มุ่งเน้นผลิต ผู้มีสมรรถนะเฉพาะทาง ในการประกอบอาชีพ ทบทุนและพัฒนาทักษะอาชีพเดิม เพิ่มพูนทักษะ อาชีพใหม่ หรือเพิ่มอาชีพเสริม หรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้มาสะสม เทียบโอนเพื่อเพิ่มคุณวุฒิทางการศึกษา เพื่อใช้ในการทำงานและการศึกษาต่อในลักษณะของการศึกษา ตลอดชีวิต ที่เชื่อมโยงคุณวุฒิวิชาชีพกับคุณวุฒิทางการศึกษา ยกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคล ให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตาม กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิอ่างอิงอาเซียนหรือกรอบคุณวุฒิอื่นในระดับสากล มาตรฐาน การศึกษาของชาติ กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และเชื่อมโยงมาตรฐานสมรรถนะ มาตรฐานอาชีพ หรือมาตรฐานอาชีพสากล ตรงตามความต้องการของสาขาอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน ให้สอดคล้องกับ ความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และการพัฒนาประเทศ รวมทั้งประกอบอาชีพ อิสระได้

ข้อ ๖ คุณวุฒิการศึกษา “ประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ” ใช้อักษรย่อ “ปวพ.”

ข้อ ๗ คุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ ของหลักสูตร สถาบัน วิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างน้อย ๔ ด้าน ได้แก่

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคล หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนตามแบบแผน หรือข้อบังคับที่สอดคล้องกับมาตรฐานในการปฏิบัติที่ดีของคนในสังคม มีจิตสาธารณะ จิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และการดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์ตามหลักสูตร

(๒) ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

(๓) ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับมอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะด้านกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ความยืดหยุ่นทางกระบวนการความคิด ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการใช้ภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือทักษะการปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

(๔) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และรับผิดชอบต่อ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น แก้ปัญหาในการทำงาน การพัฒนานวัตกรรมและต่อยอดทางธุรกิจ หรือการศึกษาอบรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อองค์กรตนเองและผู้อื่น และความเป็นอิสระในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

ข้อ ๘ การจัดการศึกษา และระยะเวลาการศึกษา

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง จัดการศึกษาโดยรูปแบบการศึกษานอกระบบ ที่มีสมรรถนะย่อยอย่างน้อยหนึ่งหน่วย และมีระยะเวลาในการเรียนไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี จัดการศึกษาโดยรูปแบบการศึกษานอกระบบ ให้ใช้ระบบทวิภาค โดยกำหนดให้ ๑ ปีการศึกษาแบ่งเป็น ๒ ภาคเรียน และใน ๑ ภาคเรียน มีระยะเวลาจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๘ สัปดาห์

การจัดการศึกษาที่ไม่เป็นไปตาม (๒) สถาบันหรือสถานศึกษาจะต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้นให้ชัดเจน ประกอบด้วยการแบ่งภาคเรียน ระยะเวลาการศึกษาในแต่ละภาคเรียน การคิดหน่วยกิตรายวิชา การเทียบเคียงหน่วยกิตรายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพหรือการฝึกอาชีพ หรือการฝึกภาคสนาม การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพหรือกิจกรรมอื่นใดที่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับระบบการจัดการศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อ ๙ จำนวนหน่วยกิตรวมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมระหว่าง ๒๕ - ๓๕ หน่วยกิต โดยการศึกษาหน่วยกิต ดังนี้

(๑) รายวิชาทฤษฎีที่ใช้เวลาในการบรรยายหรืออภิปราย ๑๘ ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๒) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการทดลองหรือฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๓) รายวิชาปฏิบัติที่ใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงานหรือภาคสนาม ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๔) การฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๕) การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพในสถานประกอบการ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๘๐ ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๖) การทำโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ ที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕๔ ชั่วโมงต่อภาคเรียนรวมเวลาการวัดผล มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๗) กิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่สร้างการเรียนรู้ นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดตาม (๑) - (๖) การนับระยะเวลาในการทำกิจกรรมนั้นต่อภาคเรียนปกติให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษา และสถาบันกำหนด

ข้อ ๑๐ โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง ประกอบด้วย สมรรถนะที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะอาชีพ มีความรู้ ทักษะในสาขาอาชีพ โดยระยะเวลาในการเรียนให้เป็นไปตามข้อ ๘ (๑)

(๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี ประกอบด้วยกลุ่มวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพมีความรู้ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน ดำเนินการ ตรวจสอบ แก้ปัญหา บูรณาการความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพ เสริมสร้างความรู้และประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพด้วยความรับผิดชอบและความปลอดภัยเพื่อประยุกต์สู่อาชีพ เป็นไปตามระดับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยการกำหนดหน่วยกิตรวมไม่เกินที่กำหนดในข้อ ๙

ข้อ ๑๑ การจัดอัตราส่วนของเวลาการเรียนรู้ภาคทฤษฎีต่อภาคปฏิบัติในหมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ สัดส่วน ๒๐ ต่อ ๘๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละสาขาอาชีพ

ข้อ ๑๒ การยกเว้นการเรียนรายวิชาสามารถทำได้โดยการโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การเทียบโอนผลลัพธ์การเรียนรู้ การเทียบโอนประสบการณ์ของบุคคล การเทียบโอนสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน มาตรฐานอาชีพระดับสากลเข้าสู่หน่วยกิตตามหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

ข้อ ๑๓ คุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในแต่ละหลักสูตรให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๑๔ ครูผู้สอน คณาจารย์ ครูฝึกในสถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณวุฒิการศึกษา มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ที่ตรงหรือเหมาะสมกับวิชาที่สอน

ข้อ ๑๕ การพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ สถาบันหรือสถานศึกษา ต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับสถานประกอบการ ภาคีเครือข่ายภาครัฐหรือเอกชน ผู้ประกอบอาชีพตามหลักสูตร ชุมชน สังคม องค์กรรับรองมาตรฐานอาชีพในประเทศหรือสากล ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และคำนึงถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพเสริม การเปลี่ยนอาชีพใหม่ การพัฒนาอาชีพเดิม การเข้าถึงการทดสอบมาตรฐานอาชีพ หรือการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และการเชื่อมโยงคุณวุฒิวิชาชีพกับคุณวุฒิทางการศึกษา

(๒) จัดเตรียมความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ครูผู้สอน ครูฝึกในสถานประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ และบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละสาขาอาชีพ

(๓) กำหนดวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน และระดับคุณวุฒิของแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาหรือกลุ่มอาชีพและสาขาอาชีพ

(๔) จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพที่เรียน และสามารถเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้จากวิธีการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้

(๕) ส่งเสริม สนับสนุนให้จัดกระบวนการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคล ที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์และวิชาชีพ โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร

(๖) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

(ก) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนชั่วโมงการเรียนของหลักสูตร จึงจะมีสิทธิได้รับการประเมินผลการเรียน เพื่อการสำเร็จการศึกษา ผ่านเกณฑ์ประเมินทุกสมรรถนะของหลักสูตร และได้ระดับผลการเรียน ไม่ต่ำกว่า ๑.๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน

(ข) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วน ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายวิชาของหลักสูตร และได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๑.๐ ขึ้นไป ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนน ทั้งนี้ สถาบันหรือสถานศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้จะต้อง กำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

(๗) การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบัน และสถานศึกษา กำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาอาชีพที่เปิดสอน โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๔ ด้าน คือ

- (ก) หลักสูตรที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสากล
- (ข) ครู ทรัพยากรและการสนับสนุน
- (ค) วิธีการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
- (ง) ผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๖ เงื่อนไขการพัฒนา ปรับปรุง อนุมัติ และประกาศใช้หลักสูตร

(๑) การพัฒนาหลักสูตร ให้สถาบันและสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร ประเมินหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร ตามความเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานอาชีพ หรือมาตรฐานสมรรถนะ หรือสมรรถนะวิชาชีพในโลกของอาชีพ ร่วมกับหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยยึดถือผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) การอนุมัติหลักสูตร ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(ก) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง ให้สถาบัน สถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติหลักสูตร

(ข) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี ให้เป็นหน้าที่ของสถาบัน สถานศึกษา โดยความเห็นชอบของหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านหลักสูตร และเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) การขึ้นทะเบียนหลักสูตร และเผยแพร่หลักสูตร

(ก) ให้สถาบัน สถานศึกษา ขึ้นทะเบียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง ที่ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้ รายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่อนุมัติหลักสูตร และให้เผยแพร่หลักสูตรดังกล่าวให้ประชาชนทราบ

(ข) ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขึ้นทะเบียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปีที่ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้ และให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบันและสถานศึกษาเผยแพร่หลักสูตรดังกล่าวให้ประชาชนทราบ

(๔) การเปิดสอน

(ก) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายชั่วโมง สถาบัน สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ ตลาดแรงงาน และชุมชน โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

(ข) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะรายปี สถาบัน สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้ได้ต้องได้รับอนุญาตให้เปิดสอนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

ข้อ ๑๗ การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

ข้อ ๑๘ ระเบียบและประกาศที่ออกตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ตามข้อ ๑๗ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด และคำวินิจฉัยดังกล่าวให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ